

tidskriften OEI

OEI # 56–57 2012

***Tidskriften, The Magazine,
La Revue***

ISSN: 14045095

ISBN: 978-91-85905-43-0

480 sidor

Pressbild: bildred@oei.nu

Redaktör och kontaktperson: Jonas(J)Magnusson jjm@oei.nu

”En tidskrift kan vara ett uttryck för en doktrin som redan är konstituerad eller för en grupp som redan existerar (surrealism). Den kan tjäna till att ge form åt tendenser som ännu är vaga men latenta. Den kan slutligen vara ett kollektivt verk för överskridande, för riktade fordringar som, genom just det faktum att tidskriften finns, leder var och en av dem som medverkar i den en aning längre på den egna vägen och kanske också på en väg som är en smula annorlunda än den som han eller hon skulle ha följt om han eller hon varit ensam. Var och en blir ansvarig för påståenden som han eller hon inte är upphovsman till, för en forskning som inte längre uteslutande är hans eller hennes; han eller hon svarar med ett vetande som han eller hon inte själv har från början. Detta är innebörden hos tidskriften som kollektiv möjlighet. Det rör sig om en förmedlande status mellan författare och läsare. Härav det nödvändiga i ett stort gemensamt utvecklingsarbete och, eftersom enstämmighet varken är möjlig eller önskvärd, det nödvändiga i att, i själva tidskriften, fortsätta diskussionen och dialogen.”

Maurice Blanchot skriver dessa uppfordrande rader 1961, i en text som diskuterar ”Revue internationale”, det internationella tidskriftsprojekt som under ett antal år i början av 1960-talet intensivt upptog en lång rad europeiska intellektuella: från Dionys Mascolo och Louis-René des Forêts till Elio Vittorini och Italo Calvino, till Hans Magnus Enzensberger och Ingeborg Bachmann. Vi dröjde vid detta orealiserade projekt i *OEI* #37–38 2008, där vi också lyfte fram Walter Benjamin och Bertolt Brechts likaledes ofullbordade tidskriftsprojekt ”Krise und Kritik”, liksom vi tryckte en dossier kring den av Terry Atkinson, Michael Baldwin, David Bainbridge och Harold Hurrell 1969 grundade *Art&Language*, samt utdrag ur och essäer om Vito Acconci och Bernadette Meyers tidskrift *0 To 9* (1967–1969).

Det är med andra ord inte första gången som tidskriften som medium, som tankeform och historisk praktik, uppmärksammas i *OEI* (andra exempel återfinns i #31–32 2007; #48–49–50 2010; #52 2011; #53–54 2011 och, framförallt, #33–34–35 2007, som rymmer en relativt omfattande dossier om "Little Magazines"). Men med detta dubbelnummer vill vi ändå tematisera tidskriften med en mer fokuserad energi än tidigare; passionerat, men också kritiskt och historiserande. ("Den tidskrift vars program här presenteras gör anspråk på auktoritet i exakt den utsträckning som den gör sig medveten om sin egen situation. Endast i den mån den håller sig till ett sådant medvetande kan den utan förmäthenhet sträva efter att – i en tid som förlorat alla kriterier för aktualitet förutom 'det som tidningarna talar om', och detta just när 'det som tidningarna talar om' inte längre har något att göra med verkligheten – hos sig själv finna kriteriet för sin egen aktualitet. Den synvinkel ur vilken den avser att situera sig är i själva verket så radikalt och ursprungligt historisk att den utan vidare kan avstå från alla kronologiska perspektiv och i stället räkna en 'förstörelse av den litterära historieskrivningen' till sina egentliga uppgifter: platsen den väljer som livskraftig vistelseort är varken en kontinuitet eller en ny begynnelse, utan ett avbrott och ett glapp, och det är just erfarenheten av detta glapp som ursprunglig historisk händelse som utgör grunden för dess aktualitet" (Giorgio Agamben, "Program för en tidskrift").)

Under de allra senaste åren ett antal böcker utkommit som erbjudit historieskrivningar för en rad av 1900-talets viktigaste konstnärsdrivna tidskrifter. Ur två av dessa böcker, Gwen Allens *Artists' Magazines. An Alternative Space for Art* (2011) och den av Phillip E. Aarons och Andrew Roth redigerade *In Numbers. Serial Publications by Artists Since 1955* (2009), som också erbjuder ansatser till en teoribildning på detta produktivt svåravgränsade område, har vi till detta nummer översatt fyra essäer. En gemensam nämnare för konstnärstidskrifter är, konstaterar Clive Phillpot i en av dessa, deras beroende av tryck- och reproduktionsteknologier (under 1960- och 70-talen framförallt stenciltryck och fotokopiering), och han reser frågan om konstnärstidskriften idag, med Internet, den i industriländerna mest tillgängliga reproduktionsteknologin, "helt enkelt kommer att upplösas i bloggofären". Att detta är på väg att ske vore förmodligen ett alltför drastiskt antagande, eftersom det också finns många motexempel, men någonting är helt uppenbart på väg att hända med tidskriften som historisk form, och de nämnda böckerna måste kanske också läsas som ett symptom på det.

"Man kan inte göra anspråk på att forska, eller uppfinna formellt [...], utan att framför ögonen ha de sista tjugo årens mest levande, mest innovativa tidskrifter." Så skriver den franske poesiteoretikern, tidskriftsredaktören och poeten Jean-Marie Gleize i en vacker essä i detta nummer av *OEI* om den serie av ytterligt innovativa poesitidskrifter – både vad gäller format, sammansättning och utgivningsrytm – som Claude Royet-Journoud redigerar under 1960-, 70-, 80- och 90-talen. "De poesitidskrifter som jag publicerar", kommenterar Royet-Journoud själv i ett samtal om en av dessa tidskrifter, *Zuk*, "vänder sig till en publik av människor som skriver eller vill skriva. De är rörelser, steg framåt, som man inte alltid vet vad de kommer att ge. Som jag ser det, måste en poesitidskrift bära ett slags glöd, leva vid implosionens rand, vilket är motsatsen till antologitidskriften, som förvisso är användbar, men som uttrycker en alltför stor försiktighet. Jag tänker på tidskriften som en passion."

Tidskriften, det är vår övertygelse, är en form vars framtid ännu är öppen, och som fortsätter att erbjuda den som är beredd att läsa och skriva på allvar nya möjligheter. Som Sylvère Lotringer här formulerar det i ett samtal om hans tidskrift *Semiotext(e)*: "Och det är också det som är bra med tidskrifter: att man inte vet i förväg vad som skall hända. Varför förplikta sig att följa en viss linje, när linjen ändå går i sick sack och hela tiden skiftar eftersom du själv och allting annat förändras? Jag vet inte exakt vad jag förväntade mig av *Semiotext(e)*. Jag tror inte att det var berömmelse. Jag tror att det var att skapa ett slags utopisk gemenskap. En gemenskap som inte existerar. En gemenskap av hårt arbetande människor som förstår varandra på ett visst sätt och skapar någonting som är värt allt detta arbete. Livet är inte värt någonting; det krävs en oerhörd ansträngning för att göra det värt någonting."

Jonas (J) Magnusson